KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.2.2020 r.
COM(2020) 72 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

na temat stanu przygotowań do pełnego wdrożenia nowych podstaw prawnych dla Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) zgodnie z art. 66 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 79 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1862

1. WPROWADZENIE

W dniu 28 listopada 2018 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły trzy nowe rozporządzenia w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS)[1]. W nowych rozporządzeniach w sprawie SIS rozszerzono zakres stosowania i funkcje SIS w następujących obszarach:

- nowe kategorie wpisów i większe możliwości zapewniane przez istniejące kategorie wpisów;
- rozszerzenie kategorii danych we wpisach w SIS;
- nowe możliwości techniczne;
- nowe zdolności biometryczne;
- szerszy dostęp do wpisów w SIS na szczeblu krajowym i europejskim.

Nowe przepisy należy wdrożyć w różnych etapach. W rozporządzeniach określono następujące główne etapy wdrażania:

1) **I etap wdrażania** (gotowość do uruchomienia do **końca 2019 r.**): Europol oraz członkowie zespołów rozmieszczonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej[2] mają zezwolenie na dostęp do wszystkich kategorii wpisów w SIS;

2) **II etap wdrażania** (gotowość do uruchomienia do **końca 2020 r.**): wszystkie państwa członkowskie są w stanie korzystać z systemu automatycznej identyfikacji daktyloskopijnej (AFIS) do celów przeprowadzania wyszukiwań w SIS na podstawie odcisków palców;

3) **III etap wdrażania** (gotowość do uruchomienia do **końca 2021 r.**): pełne wdrożenie wszystkich przepisów zawartych w nowych rozporządzeniach w sprawie SIS.

---

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 1;
rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz zmiany i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 14;
rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, zmiany i uchylenia decyzji Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1986/2006 i decyzji Komisji 2010/261/UE, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 56.

[2] Zgodnie z nowymi rozporządzeniami w sprawie SIS członkowie zespołów, o których mowa w art. 2 pkt 8 i 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399, będą mieć prawo do dostępu do danych w SIS oraz do wyszukiwania takich danych w zakresie, w jakim jest to niezbędne do wykonywania ich zadań i zgodnie z wymogami planu operacyjnego dla danej operacji. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej udziela wsparcia operacyjnego, rozmieszczając stałą służbę Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej tworzącą zespoły zarządzania granicami, zespoły wspierające zarządzanie migracjami i zespoły powrotowe.

W tym względzie nowe rozporządzenia stanowią, że **nie później niż dnia 28 grudnia 2021 r.** Komisja ma przyjąć decyzję określającą datę rozpoczęcia eksploatacji SIS zgodnie z nowymi rozporządzeniami. Aby osiągnąć ten cel niezbędne jest, aby do tego czasu:

- przyjęto wszystkie niezbędne akty wykonawcze;
- państwa członkowskie powiadomiły Komisję o zakończeniu niezbędnych technicznych i prawnych przygotowań; oraz
- eu-LISA powiadomiła Komisję o pomyślnym zakończeniu wszystkich działań w zakresie testowania.

W art. 66 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1861 i art. 79 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1862 wzywa się Komisję do corocznego przedkładania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania o stanie przygotowań do pełnego wdrożenia nowych rozporządzeń w sprawie SIS.

W niniejszym pierwszym sprawozdaniu o stanie przygotowań opisano prace przygotowawcze wykonane przez Komisję, agencje i państwa członkowskie w dniach 1 stycznia 2019 r. – 30 września 2019 r. Opiera się ono na informacjach dostarczonych przez państwa członkowskie i agencje za pośrednictwem kwestionariuszy i wyników osiągniętych podczas posiedzeń i warsztatów.

2. STAN PRZYGOTOWAŃ DO WDROŻENIA NOWYCH ROZPORZĄDZEŃ W SPRAWIE SIS

2.1. Zainteresowane strony

Różne zainteresowane strony muszą ściśle współpracować, aby osiągnąć pełne wdrożenie nowych rozporządzeń w sprawie SIS do końca 2021 r.

Komisja jest odpowiedzialna za monitorowanie procesu wdrażania, zapewnienie prawidłowego i zharmonizowanego wdrożenia przepisów prawnych oraz za przyjęcie niezbędnych aktów wykonawczych i delegowanych.

eu-LISA jest odpowiedzialna za rozwój systemu centralnego SIS i infrastruktury łączności, w tym za przygotowanie specyfikacji technicznych, testy i uruchomienie nowego SIS w wymaganych terminach.

Państwa członkowskie są odpowiedzialne za rozwijanie własnych systemów krajowych zgodnie ze zmianami w systemie centralnym SIS oraz za zakończenie wszystkich niezbędnych prawnych i proceduralnych przygotowań do przetwarzania danych SIS i informacji uzupełniających zgodnie z nowymi rozporządzeniami w sprawie SIS.

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europol oraz Eurojust są odpowiedzialne za zapewnienie, aby dokonano wszelkich przygotowań mających na celu umożliwienie ich upoważnionym użytkownikom dostępu do danych SIS zgodnie z nowymi rozporządzeniami w sprawie SIS.

2.2. Komisja

2.2.1. Koordynacja działań oraz zaangażowanie zainteresowanych stron

W styczniu 2019 r. Komisja ustanowiła sieć ekspertów z właściwych organów państw członkowskich i agencji UE, której zadaniem jest koordynacja działań i wspieranie Komisji w wykonywaniu kilku zadań:

- w kontekście grupy ekspertów ds. systemów informacyjnych do celów zarządzania granicami i zapewnienia bezpieczeństwa[3] utworzono **podgrupę ds. SIS** i **podgrupę ds. SIRENE**[4]; do zadań podgrupy ds. SIS należy udzielanie Komisji porad ekspertów w kwestii wariantów technicznych, aby osiągnąć prawidłowe wdrożenie nowych przepisów i funkcji SIS oraz opracować akty delegowane; zadaniem podgrupy ds. SIRENE jest udzielanie Komisji porad ekspertów w kwestii wymaganych zmian w procedurach dotyczących SIRENE;

- w celu udzielania pomocy Komisji przy przygotowywaniu niezbędnych aktów wykonawczych utworzono **Komitet**[5] („SIS-SIRENE policja" i „SIS-SIRENE granice"); Komitet jest głównym organem decyzyjnym do zatwierdzania zaleceń wydawanych przez podgrupy ds. SIS i SIRENE lub na posiedzeniach technicznych prowadzonych przez eu-LISA.

Komisja aktywnie uczestniczy w działaniach oraz posiedzeniach technicznych prowadzonych przez eu-LISA i zapewnia koordynację działań różnych zainteresowanych stron za pośrednictwem regularnych posiedzeń Komitetu ds. SIS-SIRENE.

2.2.2. Określenie wymogów dotyczących zmian technicznych

W pierwszej kolejności przedmiotem prac ekspertów Komisji i państw członkowskich było przygotowanie wymogów dotyczących zmian technicznych w systemie centralnym SIS zgodnie z nowymi rozporządzeniami.

Główne prace w zakresie określania wymogów związanych z częścią niebiometryczną SIS zakończono w kwietniu 2019 r. Po zatwierdzeniu przez Komitet ds. SIS-SIRENE uzgodnione punkty albo przesłano do eu-LISA w celu przeprowadzenia dalszych rozmów technicznych z państwami członkowskimi i włączenia do specyfikacji technicznych, albo uwzględniono w projekcie nowych aktów wykonawczych.

Nowe rozporządzenia w sprawie SIS wymagają również istotnego rozwoju zdolności biometrycznych SIS. **Wspólne Centrum Badawcze** Komisji przeprowadziło trzy badania dotyczące wdrożenia nowych zdolności biometrycznych w SIS, tj. identyfikacji linii papilarnych palców i dłoni, identyfikacji twarzy oraz profili DNA[6]. W ramach wspomnianych

---

3 https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3643

4 Supplementary Information Request at the National Entries (wniosek o informacje uzupełniające na poziomie dostępów krajowych).

5 https://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=List.list

6 Haraksim R., Galbally J., Beslay L., *Study on Fingermark and Palmmark Identification Technologies for their Implementation in the Schengen Information System*, EUR 29755 EN, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2019;
J. Galbally, P. Ferrara, R. Haraksim, A. Psyllos, L. Beslay, *Study on Face Identification Technology for its Implementation in the Schengen Information System*, EUR 29808 EN, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2019;

badań, które zakończono w czerwcu 2019 r., stwierdzono, że wykorzystanie tych technologii w SIS jest możliwe i wydano kilka zaleceń. Wspólne Centrum Badawcze również stale udziela wsparcia Komisji i eu-LISA podczas rozmów technicznych z państwami członkowskimi.

2.2.3. Przygotowanie technicznych środków wykonawczych

Komisja rozpoczęła opracowywanie środków wykonawczych, koncentrując się głównie na technicznych zasadach wprowadzania danych numerycznych do SIS i ich przetwarzania. Pod koniec okresu sprawozdawczego państwa członkowskie i Komisja osiągnęły szerokie porozumienie w sprawie istoty tych środków wykonawczych. Komisja zamierza wszcząć procedurę przyjęcia w 2020 r. W 2020 r. Komisja zamierza zaktualizować obowiązujący akt wykonawczy w sprawie jakości danych biometrycznych[7] na podstawie zaleceń Wspólnego Centrum Badawczego oraz wyniku rozmów technicznych prowadzonych w tym obszarze przez eu-LISA.

2.2.4. Przygotowanie aktualizacji podręcznika SIRENE

Podręcznik SIRENE[8] to akt wykonawczy, w którym określono procedury dotyczące wymiany informacji uzupełniających związanych z wpisami w SIS. Ze względu na poszczególne główne etapy wdrażania określone w nowych rozporządzeniach, aktualizację podręcznika SIRENE należy przeprowadzić w dwóch etapach:

- **etap I** dotyczy aktualizacji, które są niezbędne do wymiany informacji uzupełniających między państwami członkowskimi i Europolem; przegląd ten należy zakończyć, zanim Europol zostanie technicznie podłączony do sieci SIRENE (co zaplanowano na 2020 r.);

- **etap II** dotyczy kompleksowej aktualizacji podręcznika SIRENE, w tym wszystkich nowych procedur wymaganych w świetle nowych rozporządzeń.

Jeżeli chodzi o etap I, Komisja przygotowała wniosek dotyczący przeglądu obecnego podręcznika SIRENE i w dniu 12 września 2019 r. przedłożyła go Komitetowi celem omówienia. Komisja zamierza zakończyć przegląd w 2020 r., zanim Europol zostanie technicznie podłączony do sieci SIRENE.

W odniesieniu do zmian wymaganych w ramach etapu II Komisja wraz z podgrupą ds. SIRENE przeprowadziła analizę wymogów w zakresie nowych procedur dotyczących SIRENE lub w zakresie aktualizacji istniejących procedur w kilku obszarach. Poza okresem sprawozdawczym zaplanowano kilka posiedzeń, aby przed rozpoczęciem się 2020 r. osiągnąć wspólne porozumienie co do treści głównych przepisów. Po osiągnięciu porozumienia w tej kwestii zostaną podjęte następujące kroki:

Angers A, Kagkli DM, Oliva L, Petrillo M, Raffael B, *Study on DNA Profiling Technology for its Implementation in the Central Schengen Information System*, EUR 29766 EN, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2019.

[7] Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1345 z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie minimalnych standardów jakości danych w odniesieniu do danych daktyloskopijnych w ramach systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (notyfikowana jako dokument C(2016) 4988). Dz.U. L 213 z 6.8.2016, s. 15.

[8] Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1528 z dnia 31 sierpnia 2017 r. zastępująca załącznik do decyzji wykonawczej Komisji 2013/115/UE w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 231 z 7.9.2017, s. 6).

- włączenie nowych lub zmienionych procedur do zmienionego podręcznika SIRENE oraz omówienie i zatwierdzenie w ramach Komitetu (działanie prowadzone przez Komisję);

- aktualizacja specyfikacji technicznych w zakresie wymiany danych między biurami SIRENE (działanie prowadzone przez eu-LISA);

- aktualizacja krajowych systemów kontroli obiegu zadań SIRENE zgodnie ze specyfikacjami technicznymi w zakresie wymiany danych (działanie prowadzone przez państwa członkowskie i Europol).

2.3. eu-LISA

2.3.1. Planowanie i budżet

eu-LISA zaplanowała rozpoczęcie eksploatacji w dwóch etapach:

- **Etap I:** pierwsza oficjalna wersja będzie gotowa do uruchomienia w grudniu 2019 r.; wersja ta zapewni Europolowi pełen dostęp do SIS i umożliwi Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej utworzenie technicznego połączenia z SIS;

- **Etap II:** druga oficjalna wersja wraz ze wszystkimi zmianami związanymi z nowymi rozporządzeniami zostanie dostarczona i uruchomiona w grudniu 2021 r.; przedtem eu-LISA planuje przeprowadzić cztery zestawy testów.

Na podstawie art. 5 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1861 eu-LISA przydzielono kwotę w wysokości 31 098 000 EUR na wprowadzenie udoskonaleń technicznych dotyczących systemu centralnego SIS i infrastruktury łączności, a także powiązanych działań szkoleniowych. Niniejsze sprawozdanie o stanie przygotowań nie obejmuje jeszcze szczegółowego przeglądu poniesionych kosztów, ponieważ pierwszy okres sprawozdawczy jest bardzo krótki.

2.3.2. Koordynacja działań

eu-LISA podjęła decyzję o oddzieleniu rozmów technicznych związanych z wdrażaniem nowych zdolności biometrycznych w ramach SIS od rozmów na temat zmian w części niebiometrycznej SIS. Działania eu-LISA i jej wykonawców w odniesieniu do zmian technicznych w obu obszarach są koordynowane za pośrednictwem podwójnej struktury Forum Zarządzania Programem (PMF) („**AFIS PMF**” dotyczącej danych biometrycznych oraz „**PMF wersji przekształconej SIS**” dotyczącej części niebiometrycznej). Do uczestników w strukturze PMF należy Komisja, kierownicy projektu ze wszystkich państw członkowskich i agencji oraz zespół eu-LISA ds. projektu.

2.3.3. Przygotowanie specyfikacji technicznych dotyczących niebiometrycznej części systemu centralnego SIS

eu-LISA rozpoczęła główne działania w zakresie niebiometrycznej części SIS w maju 2019 r., po tym jak podgrupa ds. SIS zakończyła sporządzanie wykazu wymogów, a Komitet SIS-SIRENE poczynił znaczne postępy w kwestii technicznych środków wykonawczych. Pierwszy projekt dokumentu zawierającego wymogi użytkowników został dostarczony wszystkim zainteresowanym stronom w dniu 2 września 2019 r. eu-LISA przekaże pierwszą wersję dokumentu kontroli interfejsu / szczegółowej specyfikacji technicznej w październiku 2019 r. Zakończenie prac nad tymi specyfikacjami planuje się na początku 2020 r.

W ramach umowy ramowej w sprawie utrzymania dobrego stanu technicznego SIS eu-LISA zawarła umowy szczegółowe dotyczące rozwoju systemu centralnego SIS.

2.3.4. Przygotowanie specyfikacji technicznych dotyczących biometrycznej części systemu centralnego SIS

Biometryczny element systemu centralnego SIS („SIS AFIS") został uruchomiony w marcu 2018 r. Nowe rozporządzenia w sprawie SIS wymagają istotnych zmian w istniejącym AFIS. W szczególności wyszukiwania biometryczne zostaną rozszerzone o nowe kategorie danych daktyloskopijnych (odbitki linii papilarnych dłoni i niewidoczne ślady linii papilarnych). Ponadto w nowych rozporządzeniach w sprawie SIS wymaga się od państw członkowskich, aby były w stanie skorzystać z funkcji wyszukiwania odcisków palców we wszystkich okolicznościach operacyjnych.

eu-LISA rozpoczęła projekt „etap 2 AFIS", aby dodatkowo rozwinąć SIS AFIS zgodnie z tymi wymogami. W pierwszej kolejności w ramach projektu skoncentrowano się na aspektach „analizy i opracowania" rozwoju obejmujących wstępne prace nad rozpoczęciem projektu, wymogami, specyfikacją i wstępnym opracowaniem etapu 2 SIS AFIS. Dokument zawierający wymogi użytkowników oraz dokument kontroli interfejsu / szczegółowa specyfikacja techniczna zostaną ukończone do końca 2019 r. Drugi etap – „wdrażanie" – rozpocznie się na początku 2020 r.

2.4. Państwa członkowskie

2.4.1. Zakres

W niniejszym sprawozdaniu uwzględniono wyłącznie te państwa członkowskie, które obecnie są połączone z SIS. Dotyczy to wszystkich państw członkowskich UE z wyjątkiem Irlandii i Cypru oraz czterech państw stowarzyszonych w ramach Schengen (30 państw)[9]. Dotyczy to również Zjednoczonego Królestwa na mocy postanowień umowy o wystąpieniu.

2.4.2. Budżet

Na podstawie art. 5 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1861 państwa członkowskie otrzymały dodatkowy ogólny przydział w wysokości 36 810 000 EUR, który należy przeznaczyć na szybką i skuteczną modernizację odnośnych systemów krajowych. Pierwszą kwotę w wysokości 18 405 000 EUR przyznano w 2019 r.

2.4.3. Stan wdrażania SIS AFIS (które ma zostać zakończone do końca 2020 r.)

Komisja wezwała państwa członkowskie, aby na posiedzeniu Komitetu w dniu 13 czerwca przedstawiły sprawozdania o stanie swoich przygotowań do wdrożenia SIS AFIS. Wszystkie państwa członkowskie udzieliły odpowiedzi. Stan na koniec okresu sprawozdawczego (na dzień 30 września 2019 r.) przedstawia się następująco:

- 19 państw członkowskich już wdrożyło funkcję wyszukiwania w AFIS;

[9] Wykaz państw członkowskich, które udzieliły odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Islandia, Litwa, Liechtenstein, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Szwajcaria, Węgry, Włochy.

- 3 państwa członkowskie zaplanowały wdrożenie funkcji wyszukiwania w AFIS jeszcze w 2019 r.;

- 2 państwa członkowskie zaplanowały wdrożenie funkcji wyszukiwania w AFIS w 2020 r.;

- 6 państw członkowskich nie podało szczegółowych terminów wdrożenia w swoich odpowiedziach na pytania zawarte we kwestionariuszu; Komisja będzie uważnie obserwować stan wdrożenia w tych państwach członkowskich w kolejnym okresie sprawozdawczym (od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r.).

2.4.4. Przygotowania do pełnego wdrożenia nowej podstawy prawnej (które ma zostać zakończone w ciągu 2021 r.)

Przygotowania poczynione przez państwa członkowskie mają kluczowe znaczenie, ponieważ Komisja może ustalić datę, od której rozpocznie się eksploatacja nowego SIS, dopiero po powiadomieniu jej przez państwa członkowskie o zakończeniu niezbędnych technicznych i prawnych przygotowań.

Należy zauważyć, że działania prowadzone przez państwa członkowskie są nadal na etapie wstępnym, ponieważ będą mogły one w pełni rozpocząć rozwijanie swoich systemów krajowych dopiero po ustanowieniu specyfikacji dotyczących zmian w systemie centralnym SIS oraz ukończeniu dokumentacji technicznej (początek 2020 r.).

Komisja zwróciła się do państw członkowskich o przekazanie informacji na temat przygotowań poczynionych na szczeblu krajowym za pośrednictwem kwestionariusza rozesłanego w dniu 11 lipca 2019 r. Wszystkie odnośne państwa członkowskie udzieliły odpowiedzi. Państwa członkowskie wezwano do przekazania danych w następujących obszarach:

- planowanie projektu i zarządzanie projektem;

- koordynacja wewnętrzna;

- ocena skutków pod względem budżetu, zasobów ludzkich, organizacji i przepisów krajowych.

Jeżeli chodzi o planowanie projektu, niemal połowa państw członkowskich (14 respondentów) rozpoczęła już lub zakończyła określanie planu projektu i związanych z nim etapów głównych; druga połowa (16 respondentów) planuje dokonać tego do końca 2019 r. – początku 2020 r. Ponadto większość państw członkowskich (24 respondentów) utworzyło lub utworzy w najbliższym czasie specjalny zespół ds. projektu oraz wyznaczyło lub wyznaczy kierownika projektu. Pięć państw członkowskich będzie zarządzać wdrażaniem SIS za pośrednictwem istniejących działów lub zespołów, a jedno państwo członkowskie nie sprecyzowało jeszcze sposobu, w jaki będzie wewnętrznie zarządzać wdrażaniem. Zdecydowana większość respondentów (26) przewiduje nawiązanie współpracy na szczeblu krajowym między właściwymi organami.

Jeżeli chodzi o ocenę skutków, państwa członkowskie znajdują się obecnie na różnych etapach przygotowań[10]:

ocena wpływu na budżet:

- 18 państw członkowskich zakończyło ocenę w 2019 r.;
- 8 państw członkowskich zakończy ocenę w 2020 r.;
- 2 państwa członkowskie rozpoczną ocenę w 2020 r.;

ocena potrzeb w zakresie zasobów ludzkich:

- 9 państw członkowskich zakończyło ocenę w 2019 r.;
- 9 państw członkowskich zakończy ocenę w 2020 r.;
- 5 państw członkowskich rozpocznie ocenę przed końcem 2019 r. – na początku 2020 r.;

ocena potrzeb organizacyjnych:

- 7 państw członkowskich zakończyło ocenę w 2019 r.;
- 9 państw członkowskich zakończy ocenę do 2020 r.;
- 10 państw członkowskich zgłosiło, że rozpocznie ocenę pod koniec 2019 r. – na początku 2020 r.;

ocena wpływu na przepisy krajowe:

- 9 państw członkowskich zakończyło ocenę w 2019 r.;
- 12 państw członkowskich zakończy ocenę w 2020 r.;
- 1 państwo członkowskie zakończy ocenę na początku 2021 r.

Podczas regularnych posiedzeń Komitetu SIS-SIRENE Komisja nadal będzie uważnie obserwować działania przygotowawcze prowadzone przez państwa członkowskie.

2.5. Agencje

W tej części sprawozdania skoncentrowano się na przygotowaniach poczynionych przez Europol oraz Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, ponieważ przepisy mające wpływ na te agencje wejdą w życie już przed końcem 2019 r. (są one objęte pierwszym etapem wdrażania).

[10] Nie wszystkie państwa członkowskie były w stanie przekazać szczegółową ocenę każdej kategorii uwzględnionej w kwestionariuszu.

Zmiany mające wpływ na Eurojust są minimalne i zaczną obowiązywać dopiero od końca 2021 r. W związku z tym w niniejszym sprawozdaniu o stanie przygotowań nie uwzględniono przygotowań Eurojustu.

2.5.1. Europol

Europol jest już użytkownikiem SIS na podstawie obowiązujących rozporządzeń w sprawie SIS. W nowych rozporządzeniach uwzględniono zmiany dotyczące Europolu w dwóch następujących obszarach:

- dostęp do wszystkich kategorii wpisów w SIS; oraz
- podłączenie do sieci SIRENE.

Nowe przepisy mają zastosowanie od końca 2019 r.

W pierwszym okresie sprawozdawczym Europol dokonał modernizacji swojego istniejącego interfejsu, aby mieć dostęp do wpisów w SIS za pośrednictwem zintegrowanej wyszukiwarki, która zostanie uruchomiona od grudnia 2019 r. Wdrażanie zostało zakończone, a testy integracji z eu-LISA zaplanowano na czwarty kwartał 2019 r.

Europol zamierza być gotowy na podłączenie do sieci SIRENE do końca 2020 r. Funkcję SIRENE planuje się ustanowić w ramach działu front office / centrum operacyjnego Europolu, które posiada zdolności dostępne 24/7. Europol planuje zintegrować serwer pocztowy SIRENE z własnym systemem wymiany wiadomości SIENA (aplikacją sieci bezpiecznej wymiany informacji), aby zapewnić integralność danych i efektywny obieg zadań.

Ponadto Europol przeprowadził następujące działania przygotowawcze:

- w 2019 r. wewnętrzne procedury Europolu dostosowano w taki sposób, aby uwzględnić nowe zdolności dotyczące pełnego dostępu do SIS; w 2020 r. dokonane zostaną dalsze aktualizacje w celu uwzględnienia podłączenia do serwera pocztowego SIRENE i wymiany informacji uzupełniających;
- przeprowadzono wizyty studyjne w biurach SIRENE mające na celu zgromadzenie najlepszych praktyk; oraz
- rozpoczęto uprzednie konsultacje z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych.

Budżet Europolu na rozszerzenie dostępu do wszystkich kategorii wpisów w SIS wynosi 70 596 EUR.

2.5.2. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej

Na podstawie nowych rozporządzeń w sprawie SIS od końca 2019 r. członkowie zespołów rozmieszczonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej mają prawo dostępu do wszystkich kategorii wpisów w SIS. Członkowie tych zespołów muszą uzyskiwać dostęp do SIS za pośrednictwem interfejsu technicznego utworzonego i utrzymywanego przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

W tym celu w 2019 r. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej przygotowała i zatwierdziła projekt obejmujący następujące części:

- opracowanie systemu składającego się z interfejsu technicznego zlokalizowanego w siedzibie głównej Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, aplikacji internetowej oraz aplikacji mobilnej do celów połączenia z bazą danych;

- dostarczenie sprzętu;

- opracowanie procedur i zasad korzystania z systemu, w tym kanałów i zasad łączności oraz współpracy w zakresie łączności z organami przyjmujących państw członkowskich; oraz

- szkolenie użytkowników końcowych.

Całkowity czas realizacji projektu szacuje się na 25 miesięcy z możliwością wyszukiwania w SIS po 19 miesiącach (od połowy 2021 r.). Ostatnie sześć miesięcy zostanie przeznaczonych wyłącznie na opracowanie aplikacji mobilnej.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej podjęła następujące działania:

- wyznaczono kierowników projektu i powołano Komitet Sterujący, przygotowano uzasadnienie biznesowe, które zostało zatwierdzone przez Komitet Sterujący w dniu 18 września 2019 r.;

- nawiązano kontakt z eu-LISA na szczeblu roboczym; oraz

- rozpoczęto konsultacje z inspektorem ochrony danych.

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej oszacowała budżet całego projektu na 3 489 200 EUR i roczne koszty bieżące na 212 000 EUR.

3. WNIOSKI

W pierwszym okresie sprawozdawczym (w dniach 1 stycznia – 30 września 2019 r.) poszczególne zainteresowane strony poczyniły istotne postępy w realizacji wdrażania nowych rozporządzeń w sprawie SIS zgodnie z określonymi etapami głównymi:

1) **I etap wdrażania (do końca 2019 r.)**: eu-LISA dokonała niezbędnych przygotowań, aby rozszerzyć pełen dostęp do SIS dla Europolu oraz umożliwić Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej podłączenie do SIS; od końca 2019 r. Europol będzie miał dostęp do wszystkich kategorii wpisów w SIS; Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej zapewniła finansowanie i rozpoczęła projekt umożliwiający członkom swoich zespołów uzyskanie dostępu do SIS w 2021 r.;

2) **II etap wdrażania (do końca 2020 r.)**: pod koniec okresu sprawozdawczego 19 państw członkowskich wdrożyło funkcję wyszukiwania odcisków palców; 11 państw członkowskich nadal musi wdrożyć tę funkcję do końca 2020 r.;

3) **III etap wdrażania (do końca w 2021 r.):** w okresie sprawozdawczym Komisja i eu-LISA koordynowały działania w celu przygotowania środków wykonawczych i specyfikacji technicznych wymaganych do pełnego wdrożenia nowych rozporządzeń w sprawie SIS; zakończenie głównych prac przygotowawczych zaplanowano z początkiem 2020 r., aby dać państwom członkowskim wystarczającą ilość czasu na rozpoczęcie krajowych projektów wdrażania; państwa członkowskie rozpoczęły działania przygotowawcze na szczeblu krajowym, aby do końca 2021 r. zapewnić gotowość do uruchomienia.

Wdrożenie nowych rozporządzeń w sprawie SIS jest ściśle powiązane z wdrożeniem interoperacyjności systemów informacyjnych do celów zarządzania granicami i zapewnienia bezpieczeństwa. Komisja – wraz z zarządem eu-LISA i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej – ustanowiła mechanizm służący do monitorowania postępów poczynionych w ramach wszystkich powiązanych ze sobą projektów oraz wykrywania wszelkich problemów na wczesnym etapie.

W kolejnym sprawozdaniu o stanie przygotowań, którego termin przypada na dzień 28 grudnia 2020 r., zostanie uwzględniony cały rok i zostaną opisane działania zainteresowanych stron przeprowadzone w kolejnym okresie sprawozdawczym obejmującym okres od dnia 1 października 2019 r. do dnia 30 września 2020 r.